



Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

14. september 2020

Svar på Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 471 (Alm. del) af 17. august 2020

Spørgsmål

Ministeren bedes redegøre for de danske prioriteter på ministerens område og de for udvalget relevante sager under det tyske EU-formandskab i 2. halvår 2020.

Svar

Sagerne på udvalgets område er vigtige prioriteter for det tyske formandskab. Det tyske formandskab ventes særligt at prioritere fremskridt i arbejdet med at styrke bankunionen, indførelse af nye Basel-standarder i EU, nye tiltag til bekæmpelse af hvidvask, kapitalmarkedsunionen, det digitale område, samt fremme af bæredygtig finansiering. Endvidere ventes fokus på tiltag vedr. de finansielle markeder for at understøtte den økonomiske genopretning i lyset af COVID-19-krisen.

COVID-19-krisen har i 1. halvår 2020 generelt betydet, at arbejdet i EU med finansielle sager, som ikke er relateret til COVID-19, i væsentlig grad har været sat i bero. Under det tyske formandskab ventes en gradvis normalisering af arbejdet.

Regeringen støtter generelt arbejdet på det finansielle område og det tyske formandskabs prioriteter. Der tages stilling til konkrete nye tiltag i takt med, at det bliver relevant.

Styrkelse af bankunionen

EU-landene arbejder på at styrke bankunionen, som aktuelt består af det fælles tilsyn (SSM – Single Supervisory Mechanism) i regi af Den Europæiske Centralbank, ECB, samt den fælles afviklingsmyndighed (SRM – Single Resolution Mechanism), herunder den sektorfinansierede afviklingsfond (SRF – Single Resolution Fund).

Drøftelserne foregår i ECOFIN og i udvidet eurogruppe, hvor alle EU-lande deltager. Landene ventes i 2. halvår 2020 at fortsætte drøftelser om en fælles indskudsforsikringsordning (EDIS – European Deposit Insurance Scheme) og andre emner, herunder tiltag til at reducere risikoen for kriser i den finansielle sektor (risikoreduktionstiltag), eksempelvis rammerne for at håndtere institutter som bliver nødlidende, herunder insolvensbehandling, integration af bankmarkeder, samt kapitalkrav til institutters eksponeringer mod stater (beholdninger af statsobligationer), der

i vid udstrækning under den nuværende regulering anses for risikofri og ikke indebærer kapitalkrav. EDIS vil alene omfatte bankunionens deltagerlande. Risikoreduktionstiltag omfatter som udgangspunkt alle EU-lande.

En reform af eurolandenes fælles lånefacilitet, ESM, der blev indgået aftale om i juni 2019, skal endeligt færdiggøres, hvorefter eurolandene nationalt skal ratificere en ændring af ESM-traktaten.

Et centralt nyt element i ESM-reformen er en fælles offentlig bagstopper for bankunionens afviklingsfond, SRF. Bagstopperen skal kunne finansiere midlertidige lån til SRF, hvis det er nødvendigt, efter at en nødlidende banks aktionærer og kreditorer har båret tab (bail-in) i overensstemmelse med EU-reglerne, og efter anvendelse af de sektorfinansierede midler i SRF.

Det er sikret, at ikke-eurolande, som vælger at deltage i bankunionen, kan deltage i bagstopperen på ligeværdige vilkår med eurolande.

Bagstopperen skal senest være etableret i 2024. Den kan indføres tidligere afhængig af fremskridt med risikoreduktion, særligt kreditinstitutternes opbygning af nedskrivningseggede passiver (så aktionærer og kreditorer kan bære tab i afviklingssituationer – bail-in) og reduktion af misligholdte lån (NPL) i institutterne. Der skal efter planen i 2020 træffes politisk beslutning om evt. tidlig introduktion.

EU-landene har ifm. mulig introduktion af bagstopperen før 2024 aftalt en ændring af en mellemstatslig aftale om afviklingsfonden, SRF (IGA – Intergovernmental Agreement on Single Resolution Fund). IGA'en fastlægger rammerne for gradvis opbygning og mutualisering af SRF i perioden 2016-23. Ændringsaftalen skal ratificeres nationalt i bankunionens deltagerlande. Danmark ratificerer kun IGA'en og ændringsaftalen, såfremt Danmark måtte vælge at deltage i bankunionen.

Tiltag til adressering af misligholdte lån (NPL)

Der arbejdes i EU fortsat med at håndtere de væsentlige udfordringer med misligholdte lån (NPL – Non-Performing Loans) i kreditinstitutter i flere EU-lande, dvs. lån, hvor låntager har misligholdt sin forpligtigelse til tilbagebetaling.

Det tyske formandskab ventes på vegne af Rådet at forsøge at opnå enighed med Europa-Parlamentet om et forslag fra marts 2018 om udvikling af sekundære markeder for misligholdte lån (dvs. handel med disse lån efter den oprindelige långivning fra fx en bank), samt et værktøj til hurtigere inddrivelse af sikkerheder for lån. Der blev opnået enighed i Rådet om forslagene i hhv. marts og november 2019.

Genopretning vedr. de finansielle markeder

Kommissionen har i juli 2020 fremsat forslag til genopretningspakke vedr. EU's finansielle markeder. Formålet er at gennemføre målrettede lempelser af reglerne for at understøtte finansiering til virksomheder m.fl. og derved understøtte den

økonomiske genopretning i EU i lyset af COVID-19-krisen, samtidig med at reglerne fortsat understøtter den finansielle stabilitet i EU-landene og sikrer investorbekskyttelsen.

Forslagene indebærer ændringer af securitiseringsforordningen, kapitalkravsforordningen (CRR – Capital Requirements Regulation), direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID II – Markets in Financial Instruments Directive) samt prospektforordningen.¹

Forslagene indebærer bl.a. mere simple procedurer for virksomheders udstedelse af værdipapirer (aktier mv.), udvidelse af brugen af securitisering til misligholdte lån og visse såkaldt syntetiske securitiseringer og ændring af kapitalkrav til kreditinstitutter vedr. disse securitiseringer, samt fjernelse af administrative byrder vedr. investering i finansielle instrumenter.

Det tyske formandskab ventes at søge at nå til enighed i Rådet og med Europa-Parlamentet om forslagene.

Kommissionen vil muligvis i 2. halvår 2020 komme med yderligere tiltag til genopretning vedr. den finansielle sektor, herunder muligvis vedr. misligholdte lån.

Kapitalmarkedsunionen

Der arbejdes på fortsat at udvikle kapitalmarkedsunionen for alle EU-lande, som skal skabe mere effektive og integrerede kapitalmarkeder og dermed vækst og arbejdspladser til gavn for borgere og virksomheder. Kapitalmarkedsunionen er en videreudvikling af EU's indre marked og består af en række forskellige tiltag.

Kommissionen ventes i 2. halvår 2020 at offentliggøre en ny handlingsplan for kapitalmarkedsunionen. Rådet ventes på den baggrund at vedtage konklusioner om prioriteter for et videre arbejde.

Handlingsplanen skal følge op på en rapport fra et højniveauforum fra juni 2020.² Højniveauforummet kom med anbefalinger, som sigter på at styrke finansiering til virksomheder, styrke de finansielle markeders funktion (markedsinfrastruktur), øge private opspares (detailinvestorers) deltagelse på de finansielle markeder, harmo-

¹ Securitiseringsforordningen fastlægger rammerne for såkaldt simple, gennemsigtige og standardiserede securitiseringer. Securitiseringsforordningen kan antage flere former, eksempelvis at en bank udsteder værdipapirer (obligationer mv.) med sikkerhed i en pulje af lån. Provenuet viderefremmes som lån, eksempelvis til virksomheder. En syntetisk securitisering er en særlig form for securitisering, hvor der anvendes garantier eller kreditderivater, dvs. afledte finansielle instrumenter, hvis værdi afhænger af kreditrisikoen på fx en virksomhed. Formålet med en securitisering er at tilvejebringe finansiering til virksomheder på mere attraktive vilkår, end der ellers vil kunne opnås. Kapitalkravsforordningen fastlægger en central del af reguleringen (kapitalkrav mv.) af banker og andre kreditinstitutter i EU. Direktivet om markeder for finansielle instrumenter fastlægger rammerne for handel med finansielle instrumenter på regulerede markeder (børser mv.). Prospektforordningen fastlægger rammerne for information, som virksomheder mv. skal oplyse til investorer ifm. udbud af værdipapirer til salg, fx aktier.

² Forummet bestod af repræsentanter fra myndigheder, sektorrepræsentanter og eksperter med erfaringer inden for bl.a. bankområdet, kapitalmarkeder, handel, samt eksperter med akademisk baggrund.

nisere ordninger for kildebeskatning af investeringer, harmonisere insolvensbehandling af virksomheder samt øge konvergensen af beslutninger vedr. tilsyn med finansielle virksomheder for at styrke investeringer på tværs af EU-landene.

Kommissionen har i juli 2020 også fremsat forslag til revision af benchmarkforordningen. Formålet er særligt at understøtte fortsat finansiell stabilitet i lyset af udfasning af bredt anvendte benchmarks, herunder ventet ophør af referencerenten LIBOR (London Interbank Offered Rate), der bruges i fx finansielle kontrakter.³ Ændringen af benchmarkforordningen fastlægger en erstatningsrente, som kan træde i stedet for referencerenter, som måtte ophøre. Det tyske formandskab ventes at søge at nå til enighed i Rådet og evt. med Europa-Parlamentet.

Bæredygtig finansiering

Der ventes videre arbejde med tiltag, der skal fremme det finansielle systems bidrag til den grønne omstilling, også kaldet bæredygtig finansiering. Det skal bl.a. sikre, at den finansielle sektor bidrager til at kanalisere investeringer i den grønne omstilling, og at det finansielle system er robust over for klimarelaterede risici. Kommissionen ventes i 2. halvår 2020 at offentliggøre en ny strategi for bæredygtig finansiering. Strategien er en del af Kommissionens Grønne Pagt (European Green Deal). Strategien ventes drøftet i ECOFIN.

Digital finansiering

Kommissionen ventes i 2. halvår 2020 også at offentliggøre en handlingsplan vedr. digitalisering, herunder for ny finansiell teknologi (FinTech) og et integreret EU-betalingsmarked. Kommissionen ventes derudover at fremsætte forslag om regulering af kryptoaktiver (dvs. digitale valutaer som fx Bitcoins) og forslag om digital operationel robusthed vedr. finansielle tjenester (cyberrobusthed).

Bankpakke, herunder færdiggørelse af Basel III-anbefalinger

Kommissionen ventes at fremlægge forslag til en ny bankpakke med ændringer af EU's regler for kapitalkrav til kreditinstitutter. Bankpakken ventes bl.a. at indeholde forslag om, hvordan de seneste Basel-anbefalinger vedr. kapitalkrav til kreditinstitutter, som blev offentliggjort i december 2017, skal implementeres i EU.

Et forslag er planlagt til fremsættelse ultimo 2020. Forslaget skal drøftes og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Basel-anbefalingerne indeholder bl.a. et såkaldt kapitalguld, som er en minimumsgrænse for institutternes risikobaserede kapitalkrav, der beregnes ved institutternes egne interne risikomodeller sammenlignet med kapitalkravet beregnet ved en standardmetode. Formålet er at sikre, at institutterne ikke markant undervurderer deres risici, som det var tilfældet under den finansielle krise.

³ Referencerenter bruges i finansielle kontrakter og instrumenter, hvor der er behov for en rente, der afspejler det generelle markedsrenteniveau. Renterne bruges bredt af både husholdninger og finansielle såvel som ikke-finansielle virksomheder.

Kapitalgulvet kan forhøje kapitalkravene betydeligt for de største danske penge- og realkreditinstitutter og reducere kapitalkravenes evne til at tage højde for forskelle i risiko på eksponeringer. Forslaget skal blandt andet fastlægge, hvordan kapitalgulvet skal implementeres i EU.

Bekæmpelse af hvidvask

EU-landene er generelt enige om at styrke de eksisterende rammer for grænseoverskridende bekæmpelse af hvidvask. Der ventes tiltag i retning af en styrket fælles indsats, herunder forslag om en mulig ny EU-tilsynsmyndighed på hvidvaskområdet og yderligere harmonisering af reglerne på hvidvaskområdet.

Rådet ventes i 2. halvår 2020 at vedtage konklusioner om strategiske prioriteter for nye tiltag på hvidvaskområdet, i opfølgning på konklusioner fra december 2019 og Kommissionens handlingsplan fra maj 2020 om nye tiltag på hvidvaskområdet.

Forslag fra Kommissionen om bl.a. en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og en yderligere harmonisering af hvidvaskreglerne ventes i 1. kvartal 2021.

Endvidere ventes i 2. halvår 2020 et videre arbejde på en ny version af EU-metoden til at identificere tredjelande med væsentlige svagheder i rammerne for hvidvaskbekæmpelsen, den såkaldte højrisikotredjelandeliste.

Motorforsikring

Kommissionen fremsatte i maj 2018 forslag om ændring af direktiv om ansvarsforsikring og kontrollen med forsikringspligtens overholdelse (motorforsikringsdirektivet). Formålet med forslaget er at forbedre beskyttelsen af ofre for ulykker forårsaget af motorkøretøjer og fremme forsikringstagernes rettigheder i forbindelse med tegning af motorkøretøjsforsikringer. Herudover skal forslaget styrke bekæmpelsen af kørsel med uforsikrede motorkøretøjer. Der blev i december 2019 opnået enighed om et kompromisforslag i Rådet. Trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet ventes fortsat under det tyske formandskab mhp. enighed.

Afgift på finansielle transaktioner (FTT)

I februar 2013 indledte en gruppe af EU-lande drøftelser om et forstærket samarbejde om en afgift på finansielle transaktioner (FTT), uden endnu at være nået til enighed. 10 lande deltager nu i drøftelserne⁴, og der arbejdes aktuelt med en form for FTT, der ligner en eksisterende fransk transaktionsskat. Det er muligt, at der under tysk formandskab også vil være en drøftelse af FTT blandt alle EU-landene.

⁴ Gruppen af lande bestod i 2013 af Tyskland, Frankrig, Belgien, Portugal, Østrig, Grækenland, Slovenien, Italien, Spanien, Slovakiet og Estland. Estland meddelte i 2016, at man ikke vil deltage i det forstærkede samarbejde.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister